

Bidden of humanisme?¹

Ignace Demaerel

"Bidden is belangrijk": welke christen zou dat durven bestrijden of ontkennen? Niemand, natuurlijk! En toch, als we het dagelijkse christelijke leven onder de loep nemen, als we kijken hoeveel tijd en prioriteit gebed in onze drukke agenda's krijgt, dan blijkt gebed

plots toch niet zó erg belangrijk te zijn. Of in ieder geval: een hele lijst dingen krijgt plots voorrang, wurmt zich in de rangorde naar boven en verdringt keer op keer deze stille levensbehoefte van onze geest. Herkent u zich hierin? Durft u in deze spiegel te kijken? Pijnlijk om eerlijk toe te geven? Veel, vooral westerse, christenen lijden aan **geestelijke anorexia**: hun geestelijke leven wordt systematisch ondervoed. Ons lichaam krijgt honderdmaal zoveel verzorging en voeding; onze ziel krijgt tienmaal zoveel aandacht en tijd (bijv. ontspanning, relaties...); en onze geest moet maar "van de lucht" leven en zal "vanzelf wel groeien"...?

Het gebedsniveau bij veel christenen is dramatisch laag. Een eerlijke enquête zou heel leerrijk zijn: hoeveel minuten gaan er op een dag naar de tv, naar de hobby's, naar de verzorging van ons uiterlijk, de "zorgen van de wereld" (Matt. 13:22)..., en hoeveel naar gebed? We kunnen te gemakkelijk met onze lippen belijden dat gebed belangrijk is, maar als in een noodsituatie onze eerste reactie is "Hoe gaan we dat probleem oplossen?" en niet "Bidden!", **waar zit ons hart** dan? Waarop zijn onze ogen gefocust, beneden of boven? Hoe functioneert gebed in ons leven eigenlijk? Is het een versieringsformule na onze eigen beslissingen? Gaan we God betrekken in de eindfase of vóór de eerste stap? Is gebed het laatste wagonnetje of de locomotief? Is het één van de vele acties die we óók nog moeten doen, of de bron vanwaaruit we alles doen? En hoe zou het bij de leiders zijn? Zoeken zij God méér dan de anderen, of hebben zij het juist nog drukker? Voor hen is het nóg belangrijker dat gebed heel hun leven doordrenkt, maar het staat bij hen nog meer onder druk van omstandigheden en aanval van de boze.

Het heeft natuurlijk alles te maken met de tijdsgeest: **onze westerse wereld gelooft véél sterker in "doén" dan in "bidden"**. Organiseren, plannen en vergaderen ligt ons gemakkelijker dan tot God naderen en op Hem wachten. Op God wachten... hmm, niet eenvoudig: het lijkt zulk tijdverlies, onze oude mens zou er ten allen prijze van willen wegluchten, het geeft een ongemakkelijk gevoel van afhankelijkheid. De doeners onder ons staan a.h.w. tijdens hun gebed al te popelen om weer in gang te schieten.

Wie bidt, belijdt inderdaad zijn afhankelijkheid van God, zijn vertrouwen op God. **Wie niet bidt, belijdt ook heel veel**: "het lukt nog wel, ik kan zonder God ook wel een heel eind komen... Ik probeer het zo lang mogelijk zonder God te doen, totdat het écht niet

¹ Dit artikel is het moeilijkste dat ik ooit in mijn leven geschreven heb, omdat het mezelf ook voortdurend geopenbaard heeft hoezeer ik een kind van mijn tijd ben. Het heeft me véél worstelingen gekost, en met vele dingen die ik hier beschrijf, blijf ik nog worstelen. Toch sta ik achter elk woord wat ik schrijf, ook al ben ik nog onderweg om het op mezelf toe te passen. Daarom wil ik naar niemand een steen gooien, en hoop dat niemand dit so zal opvatten. Hier en daar zijn zaken erg fel of zwart-wit verwoord, maar dit is bedoeld om ze helder en scherp te krijgen, niet om iemand te veroordelen.

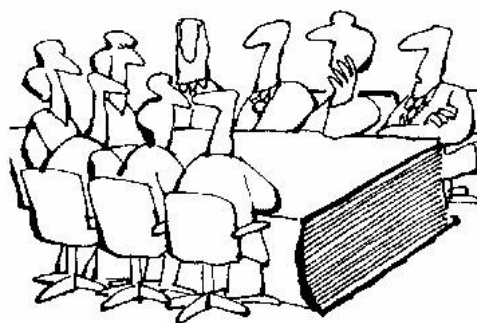
meer kan, dan roep ik Hem te hulp". En, als we het echt niet meer kunnen, en er een puinhoop van gemaakt hebben, moet God dan de rotzooi opruimen? Is Hij de reservespeler in ons leven, de noodoplossing, plan B, C, D...? Het is zoals een man wiens wasmachine defect is, en die bij zichzelf zegt: "Ik ga hem zelf proberen te herstellen, zonder de handleiding te lezen en zonder een technicus te bellen, en als hij helemaal uit elkaar ligt en ik écht niet meer verder kan, roep ik de expert wel". Toch vreemd dat mensen met een kapotte PC of auto direct naar de winkel of garage gaan, maar voor diepere levensproblemen (véél complexer dan een PC) alles zelf willen oplossen!?

Maar als we zo sterk geloven in daden en actie, in wie of wat geloven we dan? In onze eigen bekwaamheden? In onze daadkracht en talenten? In onze intelligentie en ervaring? In onze nieuwste methodes...? Uiteindelijk dus in onszelf!? We vertrouwen gemakkelijker op onze **eigen wijsheid** dan op Gods oneindige wijsheid. Maar: mens" is een synoniem voor Help! Ik blijk plots ongemerkt in een levensbeschouwing te zitten! Er blijkt midden in mijn tempel te staan! Is onze erg? De profeet Jeremia gebruikt woorden: "**Vervloekt wie op een** (Jeremia 17:5). Auw, die is raak. Die dagelijks leven, ook als christenen, het regelen, lijkt even hard aan ons te zwaartekracht. Het lijkt zoveel eenvoudiger en "veiliger" om alles zelf onder controle te houden. Ja, maar in de wereld rondom ons zien en voelen we ook de gevolgen hiervan!

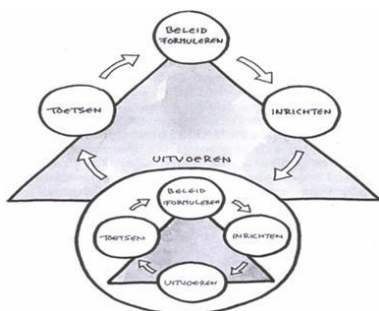

(lees: eigenwijsheid) "vertrouwen op de "humanisme". Oei! compleet andere een afgodsbeeld situatie werkelijk zo ongehoord harde **mens vertrouwt**" neiging om in het allemaal zelf te trekken als de

En hoe zit het met de kerken? Hoeveel vertrouwen op de mens, **hoeveel humanisme** zit er **in ons kerksysteem**? In de loop der eeuwen ontwikkelden de kerken zoveel structuren, rituelen, geloofsbelijdenissen, regels en wetten. Kerkleiders werden zo trots op hun door eeuwenlange ervaring opgebouwde kerkelijk apparaat, dat ze dachten: "gelukkig staan we al véél verder dan die amateuristische eerste christenen bij wie het vaak toch wel wat chaotisch was; die apostelen waren natuurlijk ook maar eenvoudige, ongestudeerde mannen, en wij met onze hoge opleiding hebben de kerk toch op veel hoger niveau gebracht..." Theologen dachten dat hun subtiel geformuleerde **theologie** het eigenlijk beter verwoordde dan de Bijbel zelf, en zeiden a.h.w.: "je hoeft de Bijbel niet meer te lezen: onze catechismus zegt het kernachtiger, duidelijker en systematischer dan die ongeletterde vissers"! Maar ook in onze hedendaagse kerken schuilt hetzelfde gevaar: we ontwikkelen structuren, statuten, reglementen, visieteksten, evangelisatiemethoden, organigrammen, gezagsmodellen..., en we denken er

zo goed en professioneel over na **dat we er bijna fier op zijn**. We kopiëren ze van professionele marketingspecialisten, succesvolle bedrijfsleiders, experts, grote politici, en denken dan: "als nu de kerk niet groeit, als nu de opwekking niet uitbreekt, weet ik het ook niet!". We besteden véél aandacht aan vlekkeloze organisatie, mega-conferenties, een naadloos programma met gebruik van de modernste multimedia (helemaal zoals "de wereld!"), de modernste gebouwen met de beste akoestiek, de aangenaamste zetels... We staan in bewondering voor ons

eigen kunnen, aanbidden bijna "het werk van onze handen" (volgens Jesaja 2:8 een omschrijving van afgoderij!).

Wat een hoogmoed en verkeerde beoordeling! Wat een overschatting van onze menselijke actie. Op uiterlijk vlak kunnen we als kerken inderdaad soms indrukwekkende dingen presteren, maar als we het gééstelijke gehalte van de rijke, westerse kerken zouden vergelijken met die van de eerste christenen (of bijv. die van vervolgd christenen die hun leven riskeren), zouden we diep beschaamd staan.

Vele organisaties zijn ook gebouwd op een **sterke leider**. Dank God voor sterke, charismatische leiders, maar zodra er een "klik" komt in het denken van mensen "hij zal het doen, hij weet het wel, hij kent de weg, hij zal de opwekking brengen...", wordt er weer gebouwd op een mens. Hoeveel van die grote leiders moeten er nog vallen vooraleer we doorhebben dat dit hét niet is? In evangelisatie zien we hetzelfde: hoeveel vertrouwen is er niet op grote sprekers, grote godsmannen, "grote namen"... waarbij we geneigd zijn te denken: "als die wereldevangelist, deze gebedsgenezer, die profeet naar ons land komt, zal alles veranderen!" Hoe moeilijk vinden wij het om de redding écht van God alleen te verwachten!?

"Dezen vertrouwen op strijdwagens en die op paarden, maar wij zullen de Naam van de HEER, onze God in herinnering roepen"

(Psalm 20:8).

Waarom lijdt de kerk in Europa, als enige continent ter wereld, aan zulke zware **bloedarmoede**? De tijdsgeest wordt tegenwoordig gedomineerd en gedictieerd door humanistische waarden. Ooit was Europa nochtans hét christelijke continent, vaandeldrager van het christendom. Het christelijke geloof heeft in de eerste eeuwen de vreselijkste vervolgingen overleefd en zonder aardse wapens het machtige Romeinse rijk

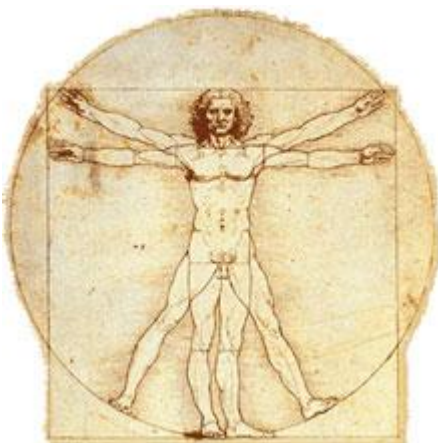

overwonnen. Maar toen aan het einde van de middeleeuwen een **nieuw en "modern" wereldbeeld** opkwam dat de mens (i.p.v. God) in het middelpunt van het heelal stelde, bleek de kerk innerlijk niet sterk genoeg om de opmars van het humanisme tegen te houden. De kerken waren blijkbaar te zwak om een krachtig alternatief te bieden. Een uiterlijke fysieke vijand is natuurlijk makkelijker te bevechten dan een geestelijke, onzichtbare. Het nieuwe wereldbeeld drong eerst de wetenschap binnen en de kunst, dan de theologie en de kerk. De wijn van het evangelie werd vermengd met (steeds meer) water tot het naar niets meer smaakte, en uiteindelijk werd de kerk zelf als irrelevant in de hoek van de maatschappij gedruimd.

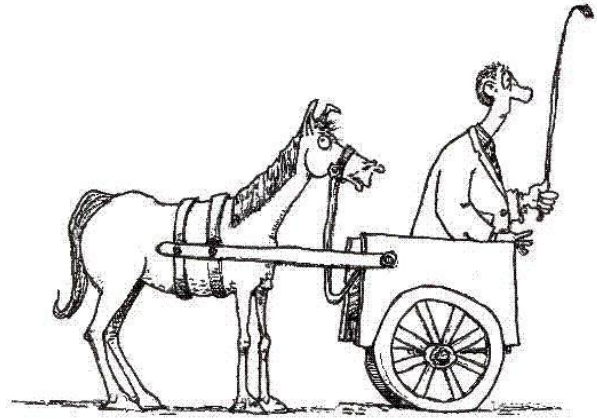
Dat onze maatschappij hiervan doordrongen is, is al erg genoeg, maar dat onze kerken het ook zijn, is nog erger. Maar het is ook zo subtiel: het is zoals een wolk gifgas die over een land waait en men ziet of ruikt het niet. Het zit overal, in het onderwijs, de media, de politiek: het is zo "evident" dat het bijna een misdaad is om het in vraag te stellen...

Laten we eerst eens verduidelijken wat "humanisme" eigenlijk betekent. Humanisme is:

de mens tot maatstaf van alle dingen maken. Anders gezegd: in alles wat we doen, uitgaan van onszelf i.p.v. van God. Ons leven leiden en plannen alsof wij het eerste en laatste woord hebben. Voor een ongelovige is dit de evidentie zelve, maar een christen heeft wel God als Schepper in zijn leven aanvaard, of niet? Humanisme in het leven van een christen betekent: **God een bijrol geven** in ons bestaan. God toelaten voorzover wij Hem nodig hebben, op die gebieden waar wij dat verkiezen en op die momenten die wij bepalen (waardoor we zelf nog altijd de eindbeslissing in handen hebben). Sommige christenen leven alsof God blij mag zijn dat ze naar de gemeente gaan en af en toe bidden! Of ze bidden alsof

God onze loopjongen is en ons (onmiddellijk!) moet bedienen als we Hem vragen. God wordt voor ónze kar gespannen. Als we onszelf eens zouden bekijken vanuit Gods perspectief, zouden we tot onze schaamte ontdekken dat we zo de wereld op zijn kop zetten. Waarschijnlijk doen we dat allemaal wel eens, of tenminste, we proberen dat te doen... totdat we ontdekken dat het zo niet werkt, dat God zich niet laat manipuleren door onze grillen, en we ons écht bekeren, om-keren en God God laten zijn. Wij hebben God niet gecreëerd, maar Hij ons. God is er niet voor ons, maar wij voor Hem!

Maar ook een kerk kan op humanistische manier functioneren: onze organisatie, structuur, bijeenkomsten zo organiseren dat we ook verder kunnen als Hij afwezig zou zijn, dat we het verschil niet eens zouden merken. Het is zoals een bedrijf waar de werknemers alles zo plannen dat de baas niet meer nodig (of zelfs: welkom) is in zijn eigen bedrijf. Een kleine check om het **humanistisch gehalte in jouw kerk** te "meten": als het leidersteam vergadert, wordt er twee uur vergaderd en twee minuten gebeden om Gods zegen te vragen over de beslissingen die zij toch al genomen hebben? Vóór Jezus een cruciale beslissing nam, zoals zijn 12 leerlingen uitkiezen, bracht Hij een hele nacht door in gebed; hoe gaat dat in onze gemeenten? Realiseren wij ons wérkelijk dat de gemeente van God is? Dat het om Zijn kinderen gaat? Het is onverantwoord om in Gods koninkrijk te werken zonder éérst de instructies van de Baas te horen en daar nauwgezet naar te handelen.

Een grote prediker zei ooit: als Jezus vandaag op aarde zou komen en zijn kerk bezoeken, zou Hij 85% ervan buitengooien zoals Hij indertijd de tempel reinigde van alles wat mensen errond gebouwd hadden. Of, anders gezegd: als Jezus vandaag een bepaalde gemeente eens zelf zou leiden zoals Hij wil, zou 85% van de gemeenteleden boos naar een andere kerk gaan. Dit zijn scherpe woorden, maar het is wel eerlijk om onszelf deze vraag te stellen: wat in mijn gemeente zou de toets doorstaan?

Laten we eens kijken **welk voorbeeld Jezus ons hierin geeft**. Heeft Hij een grote organisatie gebouwd? Heeft Hij ons de "perfecte" statuten en kerkreglementen nagelaten? Nam Hij de Romeinse keizer met zijn efficiënte rijksadministratie als voorbeeld voor zijn Koninkrijk? Koos Hij managers als zijn leerlingen? Wie was zijn pr-specialist, zijn woordvoerder? Hoeveel grote gebouwen heeft Hij neergezet? Hoeveel procent van zijn budget ging naar communicatie en advertising? Nee, natuurlijk niets daarvan. En niet alleen omdat die dingen toen niet bestonden, maar omdat deze gewoon niet de bron zijn van zijn wereldveranderende kracht. Zijn Bron was zijn Vader. Zijn geheim wapen was "de Zoon kan niets doen van Zichzelf, of Hij moet het de Vader zien doen" (Joh. 5:19). Als Hij moe was, ging Hij niet naar een wellness centrum, maar beklom Hij een berg om alleen te zijn in gebed. Hij koos niet de twaalf hoogst opgeleide, meest veelbelovende jongemannen van zijn tijd: Hij had geen menselijke grootheid of knapheid nodig om de grootste godsdienst van de wereldgeschiedenis te stichten. Geen diploma, hoge afkomst, rijke familie, aardse machtspositie, geen geniale strategie... Hij wou juist door de afwezigheid van wereldse kracht en intelligentie tonen dat het alléén

Gods kracht was waardoor deze kleine verguisde Joodse sekte uiteindelijk het Romeinse imperium overwon. En ondanks al deze **afwezigheid van professionele omkadering**, heeft Hij een diepere impact op de wereld gehad dan enig ander wereldleider!

Wij leven in een wereld waar efficiëntie héél belangrijk is: we willen elke minuut zo goed mogelijk gebruiken en resultaat zien. Als het gaat om een diepe en blijvende impact te hebben, **was Jezus ongelooflijk efficiënt**. Maar hoe efficiënt is ónze actie, onze organisatie of planning? Laten we dit zeker niet overschatten! Op de lange termijn betekenen onze projecten vaak niet zoveel: wat blijft ervan over na 5, 10, 20, 50... jaar? Organisaties, ook christelijke, komen en gaan. En in het licht van de eeuwigheid gaat het God tenslotte meer om wie we zijn dan om wat we doén! Iemands persoonlijkheid en uitstraling laat diepere sporen na dan zijn acties en daden.

Willen wij werkelijk een (blijvend!) verschil maken in deze wereld? Zoek God éérs! Neem tijd, véél tijd om het geestelijke fundament grondig te leggen. Hoeveel tijd? Jezus nam 40 dagen vóór Hij één preek gaf of één wonder deed. Hoevelen van ons hebben al eens één volledige dag apart gezet om God te zoeken in de eenzaamheid?

Het humanistische wereldbeeld is ook heel materialistisch, en dat beïnvloedt onze huidige manier van kijken: de materiële, zichtbare realiteit lijkt zo reëel, écht, belangrijk, en de bovennatuurlijke wereld lijkt zo vaag, mistig, denkbeeldig, sprookjesachtig. We vinden het allemaal moeilijk om te "geloven zonder te zien" (Joh. 20:29). We stappen liever op de grond dan op water. We prefereren aardse zekerheden boven Gods beloften. De realiteit is dat God slechts één woord nodig heeft om het heelal te scheppen: zo overweldigend is **de kracht van de geestelijke wereld**. Er zijn in de hemel engelen die zo groot zijn dat hun ene voet op de aarde staat en hun andere op de zee, en dat één woord uit hun mond de geschiedenis verandert (Openb.10:1-3)! Als we dat eens zouden zien en beseffen, zouden we heel anders leven: dan zouden we liever bidden dan ons af te sloven in onze projecten. Dan zouden we zien dat twee uur bidden effectiever is dan twee uur organiseren of folderen.

Wat het westerse humanisme met ons doet, voelen we soms aan wanneer we in contact komen met bijv. **Afrikaanse** kerken en hun spiritualiteit: als we hun gebedsvuur proeven, hun onbevengene geloof, de evidente plaats die God in hun leven en maatschappij inneemt, het gemak waarmee zij vasten... het lijkt alsof zij niet besmet zijn met het geestelijke virus dat de westerse wereld massaal doordrongen heeft. Zij van hun kant staan verbaasd waarom wij geen demonen uitdrijven en zieken genezen (zoals Jezus), geen dromen hebben of visioenen en engelen zien (zoals de apostelen). Westerse christenen hebben moeite om de bovennatuurlijke dingen een plaats te geven in hun wereldbeeld, we weten er geen raad mee, kunnen het niet in een hokje steken. Maar scheelt er dan iets aan het Bijbelse wereldbeeld of aan ons "wetenschappelijke" (mensgerichte, gesloten) wereldbeeld?

Ik zie soms christenen na vele jaren met God gewandeld te hebben, plots afglijden, wegblijven en

verdwijnen... Heel droevig, maar ik vraag me dan telkens af: hoe diep zat zijn/haar gebedsleven? Als hij teleurgesteld werd door mensen, is dat heel begrijpelijk, maar bouwde hij zijn geloof dan op mensen? Is hij moe geworden na jaren harde inzet en weinig resultaat? Dat kan absoluut, maar heeft hij dan zijn vreugde, vrede en kracht niet gezocht en gevonden in verfrissende gebedstijden met de hemelse Vader? Gods werk doen met **menselijke brandstof** moet ooit, vroeger of later, tot een burnout leiden. God heeft nooit bedoeld dat wij Zijn opdracht met menselijke kracht zouden volbrengen.

Er zijn voor onze gebedsarmoede veel "verzachtende" omstandigheden te noemen zoals drukte, stress, moeheid, urgenties..., maar geen enkele daarvan is voldoende reden om onze **alleréérste prioriteit te verwaarlozen**, onze eerste

loyaliteit te verzaken. Een getrouwd man die zijn vrouw verwaarloost omwille van héél veel zeer begrijpelijke omstandigheden, zal pijnlijk ontuchtend worden als hij de brief van de advocaat van zijn vrouw krijgt. En achteraf zal hij, als hij eerlijk is, moeten toegeven dat er véle signalen waren dat de relatie niet goed liep, dat er verwijdering en afstand was, dat zijn vrouw hem vele keren heeft proberen duidelijk te maken dat het niet goed zat... Het is geen teken van volwassenheid om de schuld op de duivel, op anderen of omstandigheden te steken: God heeft ons geschapen om te héérsen over de planeet, dan moeten we zeker beginnen met te heersen over ons eigen leven, onze tijdsbesteding, onze keuzes i.p.v. ons te laten leven. Bidden of geen-tijd-om-te-bidden is onze **eigen verantwoordelijkheid!** We zijn

volwassen mensen en moeten de gevolgen van onze keuzes zelf onder ogen zien.

Uiteindelijk zal uit onze daden blijken hoe belangrijk we gebed vinden, welke plaats God in ons leven wérkelijk krijgt. Is dit een harde analyse? Misschien wel, maar ze is levengesteld als we eens echt schrikken van ons hardnekkige humanisme. God helpe ons om ons tekortschieten niet te verdoezelen of goed te praten, maar het nederig te belijden. En als we nederig belijden, heeft Hij - gelukkig! - heel veel genade, en wil Hij ons op weg helpen om hemelse patronen in ons leven te kweken.

Laten we even een gedachtenexperimentje doen: stel dat iemand je zou "verplichten" om **24 uur met God alleen** te zijn op een afgelegen plaats: zou die idee je een vreselijk ongemakkelijk gevoel geven, of zou je zeggen: "Ah, heerlijk, eindelijk tijd om bij mijn hemelse Vader te zijn"? Interessant zelfonderzoek, hé? Vergelijk dit eens hiermee: met de meest geliefde persoon uit je leven zou je graag 24 uur alleen zijn zonder er genoeg van te krijgen; is dat dan met God ook zo? Indien niet, hoe komt dat? Welk beeld hebben wij dan eigenlijk van Hem? "God kennen" is de definitie van "eeuwig leven" (volgens Joh. 17:3!), maar er is géén andere manier om God te leren kénnen dan door gebed, praten, (veel) tijd met Hem doorbrengen.

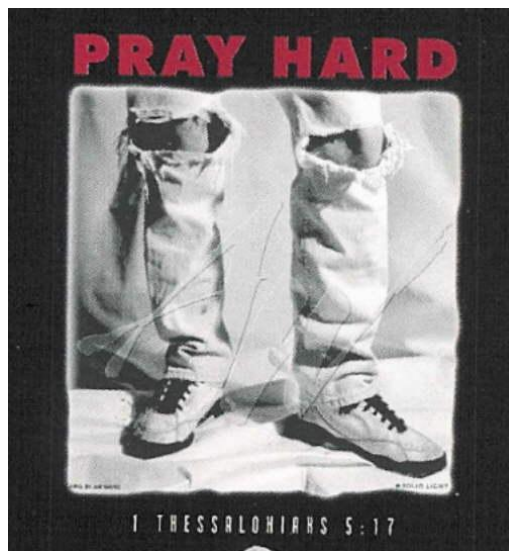

Hoe vaak heb jij al God gezocht? En **hoe hard heb je gezocht?** Hoe lang heb je volgehouden? Hoe snel liet je je ontmoedigen als je geen doorbraak had?

Om tot een diepe gebedsrelatie te komen met God, zouden we onszelf regelmatig minstens enkele uren (nog beter: enkele dagen) moeten opsluiten met God alleen, naakt voor zijn aangezicht. Misschien zullen we ons in het begin heel onhandig voelen, niet wetend wat te zeggen of hoe ons te houden... We zullen misschien veel tijd nodig hebben om ons doorheen alle obstakels te vechten, onze innerlijke muren en weerstanden, de afleidingen..., misschien zal het verschillende keren gewoon niet lukken... Geven we op? Of gaan we nog luider tot Hem roepen? Gaan we straffere middelen inzetten? Al ooit gevestigd? Langdurig gevestigd? Vasten is een sterke ondersteuning van gebed: we schakelen

zelfs ons lichaam in om aan God te tonen dat we het menen, dat Zijn woorden voor ons belangrijker zijn dan eten. Vasten gaat héél erg in tegen ons humanisme! Als we volharden om door te stoten naar de kern van een relatie met onze Schepper en Vader, een reële interactie, een wezenlijk contact, een Vader-zoon-moment, zal de beloning alle moeite méér dan waard zijn.

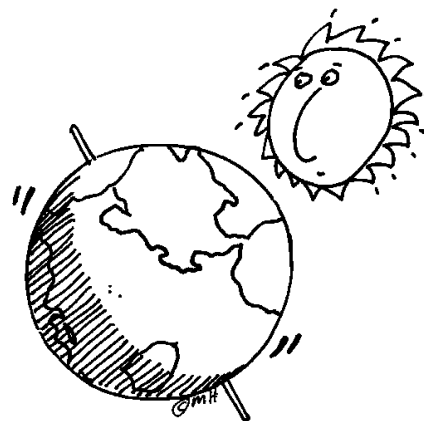
Job dacht heel zijn vrome leven lang dat hij God kende..., maar toen hij God echt hoorde spreken, beseftte hij dat hij al die jaren op grote afstand van God geleefd had, en nauwelijks persoonlijk contact had gehad (Job 42:5). Hoe zit het met ons? Hebben wij God al direct gehoord en ontmoet? Misschien (of: waarschijnlijk, of: heel zeker) kan bidden véél meer zijn dan wij nu beseffen.

Eigenlijk is dat humanisme (de mens centraal stellen) niet zozeer een theoretische levensbeschouwing, maar het gevolg van onze zelfgerichtheid, onze aardgebondenheid, navelstaarderij; door de zonde is het zó moeilijk geworden om niet vanuit onszelf te denken. Humanisme als ideologie is gewoon de rationele verpakking (verwoording, rechtvaardiging-achteraf) van deze levenshouding (die, op de keper beschouwd, totaal onhoudbaar is). We hebben allemaal een grondige

Copernicaanse omwenteling nodig in ons leven: de mensheid dacht eeuwenlang dat de zon rond de aarde draaide, totdat één man de euvelen moed had om de feiten objectief te onderzoeken. Copernicus berekende dat het veel logischer was om de bewegingen van de hemellichamen te verklaren als we stelden dat de aarde rond de zon draaide! Wat een schok bracht dat niet teweeg in de wereld van toen! Wat een paradigma-shift! Hoe moeilijk vinden wij het om te denken dat wij niet het centrum van het heelal zijn! Zelfs vandaag leven wij nog altijd alsof het zo is, want we zeggen elke dag: "de zon komt op" of "de zon draait naar het westen". Maar zo zit het ook in de geestelijke wereld: God draait niet om ons

(om mij), maar wij om God. God is niet voor ons geschapen, maar wij voor God! God is er niet om onze behoeften te vervullen (en ons te dienen!) maar wij zijn er voor Hem! Zolang wij een houding hebben dat Hij iets voor ons móét, dan slaan we de bal nog compleet mis, dan hebben we het belangrijkste nog niet begrepen! Dan dienen we een zelfgemaakte God, een God die we geperst hebben in het kadertje waar wij Hem graag willen. Om die Copernicaanse omwenteling te maken, hebben we een heuse wedergeboorte nodig: iets anders is niet straf genoeg. We kunnen niet een geocentrisch (egocentrisch?) wereldbeeld behouden dat we een beetje aanpassen of bijwerken, waarvan we de innerlijke contradicties opsmukken of verbloemen. De zondige oude mens kan in wezen niet opgelapt worden: zelfs in het dienen van God wil hij nog altijd in het centrum staan en hij is alleen in God geïnteresseerd om er zelf beter van worden. Hij moet radicaal gekruisigd worden en de nieuwe mens – Christus in ons – moet zijn plaats innemen.

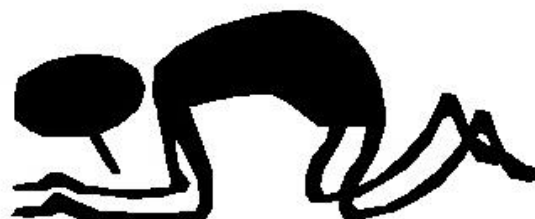
Wat is **écht theocentrisme**? Laten we even kijken hoe het er in de hemel, in de eeuwigheid aan toe gaat. Want dát en dat alleen moet de uiteindelijke norm zijn voor ons aardse gemeente-zijn! In Openbaring 4: 8 en 11 lezen we een indrukwekkend visioen: de vier levende wezens die in Gods meest onmiddellijke nabijheid zetelen, zeer heilige wezens, met elk zes vleugels, vol ogen van voren en van achteren... zij roepen dag en nacht zonder ophouden: "*Heilig, heilig, heilig is de Heer God, de Almachtige, Die was, Die is, en Die komt!*" M.a.w. hun aandacht is dag en nacht alléén gefocust op God, op zijn

heiligheid: dat is het enige wat het uitroepen waard is. Dat alleen is de essentie, de werkelijke realiteit, alle rest is detail. Er is niets wat een mens daaraan kan toevoegen. Alle rest verbleekt hierbij tot in het oneindige. En de 24 oudsten op de tronen in de binnenste kring rond Gods troon, werpen zich elke keer opnieuw wanneer de wezens dat uitroepen, op de grond neer, leggen hun kronen neer en roepen: "U bent het waard, Heer, te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de kracht, want U hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil bestaan zij en zijn zij geschapen". Opnieuw: op de meeste heilige momenten in de hemel en in de binnenste kring rond Gods troon is dit

het enige wat gezegd kan worden, het meest kernachtige, de diepste realiteit, substantie...: alleen God centraal! Alles is Hij waard te ontvangen! Alleen Hij! In vergelijking met Hem is de rest (alles wat engelen of mensen doen of kunnen of verdienen) het vernoemen niet waard. Op zulk moment eer geven aan een mens of een engel zou zoouou misplaatst zijn, ongepast, buiten proportie, dat het weerzinwekkend zou zijn. Zulke theocentrische aanbidding is de enige die de toets van de hemel kan doorstaan. Alle aardse aanbidding die dit niet als doel en focus heeft, is het nauwelijks waard om het etiket "aanbidding" te

krijgen. Dat is theocentrisme op zijn zuiverst. En alle menselijke meest uitgekende kerkstructuur, meest gebalanceerde kerkreglement, meest professionele statuut, meest geïnspireerde methode, briljantste theologie, ... het kan op zijn best (!) zijn zoals die kronen die neergeworpen worden. Zoals Paulus ook

zegt: alles wat mij dierbaar was (mijn positie, diploma, rechtvaardigheid...) heb ik **vuilnis en schade** geacht omdat de kennis van Christus dit alles ver te boven gaat (Fil. 3:7-10)! In vergelijking met de levende tegenwoordigheid van God, het kénen van Hem, is al die rest tweede keuze, nee: derde, vierde..., nee, het is zelfs een hindernis, vuilnis, ballast, als we hierop méér gaan vertrouwen dan op God. In Paulus' geval hebben deze vrome, religieuze dingen (zijn theologische studies en kennis van de wet) hem écht van God gescheiden gehouden en was hij aan het vechten tégen God: als het tot trots en zelfrechtvaardiging leidt, leidt het tot de dood.

Laten we even duidelijk stellen: héél hard werken aan goede methoden, structuren, reglementen en theologieën is op zich zeker niet fout, het is zelfs nodig! En dank God voor goede theologen en kerkbouwers. Maar het kan zo gemakkelijk de focus naar beneden richten i.p.v. naar boven, dat we het belangrijkste uit het oog verliezen en onze eigen maaksels verafgoden. Laten we nooit de illusie hebben dat we op God indruk kunnen maken met onze eigen werken en bouwsels! Hij is de enige die redt, verlost en bevrijdt.

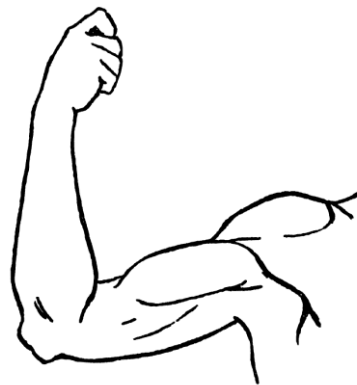

Als het gaat om praktische organisatie van een kerk, technische kwesties, juridische vormgeving, kerkgebouwen, geeft God ons mensen heel veel ruimte: we hebben veel vrijheid om het op onze manier te doen al naargelang onze talenten, onze persoonlijke stijl en culturele context. Maar als het gaat om de geestelijke dimensie, de **dingen die eeuwigheidswaarde hebben**, de wérkelijk belangrijke dingen in het leven, kunnen we het alleen maar van God verwachten. Het gééstelijke niveau van de gemeente, de gebedskracht, ons niveau van heiligheid, onze weerbaarheid tegen de verleidingen van deze wereld, onze bekwaamheid om te wandelen in de bovennatuurlijke dimensie, ons

profetisch onderscheidingsvermogen en autoriteit om onze maatschappij te veranderen... dit zijn allemaal dé dingen die het verschil uitmaken tussen een levende en een dode gemeente, tussen een gemeente die overleeft en een gemeente die overwint. De bron van levend water ontspringt onder het altaar van God zelf (Ezechiël 47:1). Op dit gebied kunnen we geen millimeter toevoegen aan Gods wijsheid. Wij kunnen niet één mens bekeren of veranderen, alleen God kan dat. We kunnen niet eens onszelf bevrijden uit verslavingen en zonden. Als het gaat om de wézenlijke veranderingen, is bidden veel effectiever dan werken. Als we Gods koninkrijk willen bouwen zonder gebed (of: met veel te weinig gebed), is dat zoals wanneer we een huis willen bouwen zonder cement (of: met veel te weinig cement in onze mortel). Het kan een hele periode goed lijken te gaan, maar de tijd zal het laten blijken.

"Vraagt naar de HEER en zijn sterkte, zoekt zijn aangezicht bestendig"
(Psalm 105:4)

Een goede manier om **humanisme te doorbreken** is een project starten in Gods koninkrijk dat onze mogelijkheden véér te boven gaat: iets waarbij we 100% overtuigd zijn dat alléén God dit kan bewerken, waarbij we écht afhankelijk zijn. In ernstige nood zitten, aan het einde van ons Latijn zitten, doet ons echt roépen tot God omdat ons leven ervan afhangt. In die zin is onze westerse welvaart helemaal geen zegen, want het maakt het zó gemakkelijk om daarop te vertróuwen. Ons lichaam en onze ziel worden vetgemest; onze geest, ons geloof hoeven niets te doen en zullen zo geen "spierkracht" ontwikkelen. Een nieuw geloofsavontuur met God, een hoge roeping, "op water stappen", iets doen wat we nog nooit gedaan hebben... het brengt ons veel dichterbij Hem. Het zou ons overtuigen van de absolute hopeloosheid van ons eigen kunnen.

Bidden, actief wachten op God is ook een goed **antigif voor ons latent humanisme**. Hoe moeilijk we dat vinden, openbaart hoe diep het in ons zit, net zoals vasten openbaart hoezeer we gehecht zijn aan eten.

"Wacht op de HEER, wees sterk, uw hart zij onversaagd; ja wacht op de HEER" (Psalm 27:14)

Er zullen tijden komen (en deels zitten we hier al in!) dat we zonder een sterke, directe gebedsrelatie met God niet eens zullen kunnen standhouden in het **schudden van de wereld**. Wanneer de druk van de grote verdrukking steeds dichterbij komt, wanneer de (geestelijke!) temperatuur van de wereld steeds hoger wordt, zal overduidelijk worden dat we in niets op ons vlees kunnen vertrouwen, maar alleen met ons ganse hart tot Hem roepen om behouden te worden. Bidden is geen hobby of een optie: het is een gebod en levensnoodzakelijk.

Het soort christendom dat de wereld vandaag nodig heeft (en waar ze tegelijk zo bang voor is), is een leven waar God radicaal in het centrum staat: de kerk **waar God God mag zijn**, waar Hij op elk moment het programma mag bepalen of veranderen, waar Hij onze vertrouwde liturgie, onze vaste routine niet "stoort", maar waar de mensen bij de kleinste wenk van zijn tegenwoordigheid, eerbiedig aan de kant gaan staan, plat op de grond, om met veel verwachting te horen wat Hij wil spreken. In zulke kerk zullen ongelovigen binnenkomen, "zich ter aarde werpen, God aanbidden en belijden: 'Werkelijk, God is in uw midden'" (1 Kor. 14:25)! Zulke kerk en zulke

christenen zijn enerzijds zeer bedreigend voor de wereld, maar anderzijds zijn zij ook de enigen die de wereld zullen kunnen overtuigen dat christendom niet één van de vele godsdiensten is en dat de God van Jezus Christus vandaag de Enige is, de Heer en Verlosser van allen!

(Gespreks)vragen:

- Hoeveel gebedstijd heb je nodig om geestelijk gevoed en sterk te zijn?
- Hoe voed je je geest (in vergelijking met je lichaam en ziel)?
- Hoe raken we van onze hardnekkige mensgerichtheid af?
- Wat bedoelt Paulus met "bid onophoudelijk"? Hoe doe je dat?
- "Wachten op God": hoe doe je dat (beter)?
- Waarom is het voor ons moeilijker op God te vertrouwen dan op onszelf? En hoe verander je daar iets aan?
- Wanneer staat in een gemeente/kerk/christelijk werk God centraal en wanneer niet (meer)?
- Is God de regisseur van jouw leven of speelt Hij een (bij)rol?
- Waar ga jij herbronnen/ontspannen als je geestelijk moe bent?
- Kan jij altijd vatten dat de zichtbare dingen tijdelijk zijn, en de onzichtbare dingen eeuwig?
- "24 uur alleen met God": lijkt je dat boeiend of angstaanjagend?
- Heb je al eens van die hemelse momenten van pure aanbidding meegemaakt? Hoe was dat?

www.pray4belgium.be / www.gebedsnetwerk.be